

WYBRANE ASPEKTY ORGANIZACJI SYSTEMU KIEROWANIA OBRONĄ RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I DOWODZENIA SIŁAMI ZBROJNYMI RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ W ŚWIETLE OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA

*SELECTED ASPECTS OF THE ORGANIZATION OF THE DEFENSE SYSTEM
OF THE REPUBLIC OF POLAND AND THE COMMAND OF THE ARMED
FORCES IN THE LIGHT OF THE APPLICABLE LAW*

DR HAB. JULIAN MAJ

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
IM. PROF. EDWARDA F. SZCZEPANIKA W SUWAŁKACH

STRESZCZENIE

Długotrwała dyskusja na temat systemu kierowania obronnością Rzeczypospolitej Polskiej i dowodzenia Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej na czas „W” w naszych warunkach geopolitycznych nie przynosi oczekiwanych efektów z uwagi na partykularne podejście środowisk politycznych oraz nieprzestrzeganie podstawowych zasad tworzenia systemów zarządzania, kierowania i dowodzenia w odniesieniu do sił zbrojnych.

Podstawową zasadą, której należy przestrzegać, jest tak zwana interoperacyjność dowodzenia, polegająca na przejrzystym, nieskomplikowanym i obowiązującym w doktrynach NATO procesie budowy struktury organizacyjnej i funkcjonalnej sztabów i dowództw szczebla strategicznego, operacyjnego i taktycznego. Ponadto traktowanie we wszystkich państwach NATO sztabu generalnego lub sztabu obrony jako jedyne najwyższego organu planowania strategicznego użycia sił zbrojnych oraz organu doradczego, wraz z Ministerstwem Obrony Narodowej, konstytucyjnych organów władzy państwowej (ustawodawczej i wykonawczej).

Efektywność systemów kierowania i dowodzenia państwa zależy w dużym stopniu od uregulowań prawnych (legislacyjnych) wdrażanych do działalności służbowej już w okresie pokoju i maksymalnie wykorzystanych do rozwiązań na czas kryzysu i wojny, z zachowaniem ustawowych kompetencji organów państwowych czasu „P”. System kierowania obronnością i dowodzenia siłami zbrojnymi powinien być permanentnie doskonalony, a nie dogłębnie przekształcany. Główny wysiłek czasu „P” powinien być skupiony na ciągłym zgrywaniu zespołów osobowych (merytorycznych), jak i sił odpowiadających za rozwijanie, przegrupowanie i zabezpieczenie funkcjonowania organów dowodzenia (kierowania).

SŁOWA KLUCZOWE: system dowodzenia, system kierowania, system obronności, NATO, Partnerstwo dla Pokoju, zarządzanie, stanowisko dowodzenia, organy kierowania, naczelny dowódca, stan wojenny, Ministerstwo Obrony Narodowej.

ABSTRACT

The long-lasting discussion on the defense system of the Republic of Poland and the SZ commanding for the „W” period, in our geopolitical conditions, does not bring the expected results due to the particular approach of political circles and non-compliance with the basic principles of management, command and command systems for the armed forces.

The basic principle that must be followed is the so-called interoperability of command, consisting in the transparent, simple and binding in the doctrines of NATO, the process of building the organizational and functional structure of staffs and commands at the strategic, operational and tactical levels. In addition, treatment in all NATO countries of the General Staff or the Defense Staff as the only highest strategic planning body for the use of armed forces and an advisory body, together with the Ministry of National Defense, constitutional organs of state (legislative and executive) power.

The effectiveness of the state’s management and command systems depends to a large extent on legal (legislative) regulations implementing to business activities already in the period of peace and maximally used for solutions during the crisis and war, while maintaining the statutory

competences of state authorities of the time „P”. The system of managing the defense and commanding of the armed forces should be permanently improved, and not deeply transformed. The main effort of time „P” should be focused on the continuous picking of personal (substantive) teams, as well as forces responsible for developing, regrouping and securing the functioning of command (steering) bodies.

KEY WORDS: command system, management system, defence system, NATO, Partnership for Peace, management, headquarters, supreme commander, marshal law, Ministry of National Defense.

SKUTECZNOŚĆ PRZECHOWYWANIA SPRZĘTU TECHNICZNEGO JAKO DETERMINANTA BEZPIECZEŃSTWA TECHNICZNEGO

THE EFFECTIVENESS OF STORAGE OF TECHNICAL EQUIPMENT AS A DETERMINANT OF TECHNICAL SAFETY

DR INŻ. ZBIGNIEW CIEKOT

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
IM. PROF. EDWARDA F. SZCZEPANIKA W SUWAŁKACH

STRESZCZENIE

W artykule przedstawione zostały zagadnienia związane z bezpieczeństwem w użytkowaniu wojskowych pojazdów mechanicznych. Szczególna uwaga została poświęcona starzeniu się materiałów niemetalowych oraz wpływowi korozji na elementy metalowe, mające decydujący wpływ na bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Istotnym zagadnieniem, poprawiającym wspomniane bezpieczeństwo, jest zastosowanie w pojeździe urządzeń (systemów) elektronicznych i informatycznych poprawiających komfort jazdy i możliwość monitorowania pojazdu z uwzględnieniem jego podzespołów.

SŁOWA KLUCZOWE: bezpieczeństwo, eksploatacja, starzenie się materiałów, korozja, obiekt techniczny.

ABSTRACT

This article presents the issues related to security the use of military vehicles. Particular attention has been devoted to the aging of non-metallic materials and the impact of corrosion on metal parts, having a decisive impact on road safety. Important issue, improving the safety of these is the use of in-vehicle devices (systems) electronic and information technology

to improve ride comfort and the ability to monitor the vehicle with regard to its components.

KEY WORDS: safety, maintenance, the aging of materials, corrosion, technical object.

UDZIAŁ WOJSKA POLSKIEGO W OPERACJACH POKOJOWYCH W AFRYCE W XXI WIEKU

PARTICIPATION OF THE POLISH ARMY IN PEACEKEEPING OPERATIONS IN AFRICA IN THE 21ST CENTURY

DR PIOTR LOTARSKI

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
IM. PROF. EDWARDA F. SZCZEPANIKA W SUWAŁKACH

STRESZCZENIE

Wojsko Polskie od 1968 roku brało udział w dwudziestu czterech misjach i operacjach w Afryce, w tym w siedmiu misjach w ramach Unii Europejskiej. Głównie prowadzono je w Afryce Środkowej, gdzie miało miejsce dzieść misji. Po raz pierwszy w XXI wieku polski rząd skierował do Afryki Polski Kontyngent Wojskowy w 2006 roku, do Demokratycznej Republiki Konga, w 2009 roku obecny był w Czadzie, jako trzeci pod względem wielkości. W 2013 roku Wojsko Polskie uczestniczyło w operacji szkoleniowej w Mali, a w 2014 roku Polska zapewniła wsparcie logistyczne operacji Sangaris. Polski Kontyngent Wojskowy kierowano do Afryki kolejno w latach 2014–2015 (Polski Kontyngent Wojskowy w operacji wojskowej Unii Europejskiej w Republice Środkowoafrykańskiej – PKW EUFOR RCA), następnie w latach 2015–2017 (Polski Kontyngent Wojskowy w Wojskowej Misji Doradczej Unii Europejskiej w Republice Środkowoafrykańskiej – PKW EUMAM RŚA, Polski Kontyngent Wojskowy w szkoleniowej misji wojskowej Unii Europejskiej w Republice Środkowoafrykańskiej – PKW EUTM RŚA). Udział w działaniach wojskowych Unii Europejskiej w Afryce nie miał wielkiego znaczenia dla osiągnięcia celów tych operacji, był jednak wyraźnym sygnałem poparcia i zainteresowania ze strony polskiego rządu rozwijaniem Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony przez Unię Europejską.

SŁOWA KLUCZOWE: Operacje pokojowe w Afryce, organizacje międzynarodowe, operacje pokojowe, ONZ i Unia Europejska w Afryce, Wojsko Polskie w Afryce, ONZ i operacje pokojowe w XXI wieku.

ABSTRACT

The Polish Army from 1968 took part in 24 missions and operations in Africa, including 7 missions within the EU. Mainly they were conducted in Central Africa, where 10 missions took place. For the first time in the 21st century, the Polish government sent the Military Contingent (MC) to Africa in 2006 to the Democratic Republic of the Congo, in 2009 the MC in Chad was the third largest. In 2013, the Polish Army participated in a training operation in Mali, and in 2014 Poland provided logistic support for Sangaris operations. In 2014–2015 next MC was directed to Africa in the operation in the Central African Republic (MC EUFOR RCA), then in the years 2015–2017 of the MC in the European Union's Advisory and Training Mission in the Central African Republic (MC EUMAM CAR, MC EUTM CAR). Participation in the EU military activities in Africa was not of great importance for achieving the objectives of these operations, but it was a clear signal of the support and interest of the EU government in developing the CSDP.

KEY WORDS: peace operations in Africa, International organizations – peace operations, UN and EU in Africa, Polish Army in Africa, UN-peace operations in the 21st century.

OCHRONA PRAW MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH W POLSCE. ANALIZA WYBRANYCH REGULACJI PRAWNYCH

*PROTECTION OF MINORITY RIGHTS IN POLAND.
ANALYSIS OF CHOSEN REGULATIONS*

DR ANDRZEJ SĘK

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
IM. PROF. EDWARDA F. SZCZEPANIKA W SUWAŁKACH

MGR MAŁGORZATA POPIAŁO

WYŻSZA SZKOŁA POLICJI W SZCZYTNI

STRESZCZENIE

Niniejszy artykuł poświęcony jest prawom mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce. Punkt wyjścia do rozważań stanowi Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, w której zagwarantowane są prawa przedstawicieli mniejszości. Oprócz ustawy zasadniczej kwestia ochrony praw mniejszości poruszana jest w wielu innych aktach prawnych, wśród których naczelną pozycję zajmuje Ustawa o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Zawiera ona definicję mniejszości narodowej i etnicznej oraz wprowadza między innymi możliwość używania języka mniejszości jako pomocniczego przed organami gminy, a także możliwość używania – obok urzędowych – nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych, a także nazw ulic i dodatkowych tradycyjnych nazw w języku mniejszości. Ustawa nakłada na organy władzy publicznej obowiązek podejmowania odpowiednich środków w celu wspierania działalności zmierzającej do ochrony, zachowania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości. Spośród wielu praw mniejszości na plan pierwszy wysuwa się przywilej zwolnienia komitetów

wyborczych utworzonych przez organizacje mniejszości narodowych z wymogu przekroczenia pięcioprocentowego progu wyborczego.

SŁOWA KLUCZOWE: Polska, prawa mniejszości narodowych, prawa mniejszości etnicznych, tożsamość, obywatelstwo.

ABSTRACT

The present article is devoted to laws of national and ethnic minorities in Poland. To deliberations the Polish constitution, in which laws are guaranteed constitutes a point of departure of representatives of the minority. Apart from the constitution protection issue of minority rights in many other legal documents, amongst which the act on national minorities is filling the principal position and ethnic and about the regional tongue. It contains the definition of national minorities and ethnic and among others a possibility of using the tongue is implementing minorities as support before organs of the commune, as well as the possibility of using – beside official – of names of the town and objects physiographic, as well as of names of streets of additional traditional names in language of the minority. The act is imposing an obligation to take adequate means in order to support activity aiming at the protection, the behaviour and the development on public authorities of cultural identity of the minority. Out of many minority rights to the first plan a privilege of dismissing of an formed electoral committees by organizations of national minorities from the requirement of five percent crossing the electoral threshold is coming out.

KEY WORDS: Poland, laws of national minorities, laws of an ethnic minorities, identity, citizenship.

ROLA PRZYGRANICZNYCH POSTERUNKÓW POLICJI W RACZKACH, BAKAŁARZEWIE, FILIPOWIE, PRZEROŚLI I WIŻAJNACH W 1939 ROKU

**THE ROLE OF BORDER POLICE STATIONS IN RACZKI,
BAKAŁARZEWO, FILIPÓW, PRZEROŚL AND WIŻAJNY IN 1939**

DR TOMASZ NARUSZEWICZ

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
IM. PROF. EDWARDA F. SZCZEPANIKA W SUWAŁKACH

STRESZCZENIE

Przed drugą wojną światową przy granicy z Prusami Wschodnimi znajdowały się miasteczka: Bakałarzewo, Filipów, Przerośl, Raczki i Wiżajny. Funkcjonowały tam posterunki policji, które zapewniały bezpieczeństwo mieszkańcom. Ówczesni policjanci odgrywali też ważną rolę w strzeżeniu granicy, zapobieganiu przemytowi, wyłapywaniu szpiegów, kontroli organizacji pozarządowych oraz uspokajaniu nastrojów społecznych. Funkcjonariusze przeciwdziałali też defetyzmowi. Dzięki pracy przygranicznych posterunków zgromadzono wiele informacji o działalności Niemców po pruskiej stronie granicy.

SŁOWA KLUCZOWE: przejścia graniczne, szpiegostwo, defetyzm, nastroje społeczne, przemyt, Policja Powiatowa, smuggling.

ABSTRACT

Before World War II, at the border with East Prussia, there were towns: Bakałarzewo, Filipów, Przerośl, Raczki and Wiżajny. Police stations were located there, which provided security for the residents. In addition, the

then-policemen played a role in guarding the state border, preventing smuggling, catching spies, controlling non-governmental organizations, and calming social moods. The officers also counteracted defeatism, that is, lack of faith in the strength of the Polish army and state organs. Thanks to the work of the border posts, a lot of information was gathered about the activities of the Germans on the Prussian side of the border.

KEY WORDS: border crossings, espionage, defeatism, social moods, smuggling, Poviát Police, smuggling.

PROGRAMY PROFILAKTYCZNE REALIZOWANE W KOMENDZIE MIEJSKIEJ POLICJI W SUWAŁKACH W LATACH 2015–2017

PREVENTIVE PROGRAMMES REALIZED AT THE MUNICIPAL POLICE HEADQUARTERS IN SUWAŁKI IN 2015–2017

MGR WALDEMAR JABŁOŃSKI

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
IM. PROF. EDWARDA F. SZCZEPANIKA W SUWAŁKACH;
III LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE Z ODDZIAŁAMI DWUJĘZYCZNYMI
IM. ALFREDA LITYŃSKIEGO W SUWAŁKACH

STRESZCZENIE

Niniejsze opracowanie przedstawia charakterystykę policyjnych programów profilaktycznych realizowanych w Komendzie Miejskiej Policji w Suwałkach w latach 2015–2017. Wprowadzanie przez Policję tych programów ma wpływ na wzrost poczucia bezpieczeństwa społeczeństwa. Podejmowane działania muszą opierać się na realnych potrzebach społecznych. Utrzymanie porządku społecznego i zapewnienie bezpieczeństwa zależy nie tylko od sprawności reakcji właściwych organów ścigania, ale także od działań podejmowanych w zakresie zapobiegania negatywnym zjawiskom społecznym. Analizie poddane zostały wybrane obszary zagadnieniowe zgodnie z Koncepcją działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej na lata 2015–2018¹. Należą do nich:

- bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – edukacja dla bezpieczeństwa,
- walka z narkotykami, dopalaczami, środkami odurzającymi,
- bezpieczeństwo seniorów,
- walka z handlem ludźmi.

1 A. Kuźnia (oprac.), *Koncepcja działań Policji w zakresie profilaktyki społecznej na lata 2015–2018*, www.policja.pl/download/1/172049/koncepcjaprofilaktykaspoolecznaPolicja.pdf, dostęp: 30.04.2018.

Analiza treści programów potwierdza słuszność koncepcji współdziałania podmiotów zaangażowanych w ich realizację, jak też zabiegów o poszerzenie ich grona. Skuteczna profilaktyka nie może mieć charakteru wyłącznie jednostkowego. Duża część programów profilaktycznych zaplanowana jest jako cykl spotkań warsztatowych, podczas których krótkie wykłady przeplatają się z elementami treningu i sytuacjami umożliwiającymi zdobycie nowych doświadczeń.

SŁOWA KLUCZOWE: policyjne programy profilaktyczne, ewaluacja programów profilaktyki społecznej, diagnoza problemów, bezpieczeństwo w ruchu drogowym, bezpieczeństwo i porządek publiczny.

ABSTRACT

This study presents the characteristics of police preventive programmes carried out at the Municipal Police Headquarters in Suwałki in 2015–2017. The implementation of these programmes by the Police has had an impact on the increase of the level of security in the society. These activities must be based on real needs of the society. Maintaining the social order and ensuring security depends not only on the efficiency of the responses of competent law enforcement agencies, but also on actions taken to prevent negative social phenomena. Selected problem areas were analyzed according to the Concept of Police activities in the field of social prevention for the years 2015–2018:

- road safety,
- safety of children and the youth – education for safety,
- drugs, afterburners, narcotic drugs,
- seniors' safety,
- human trafficking.

Their analysis confirms at the same time the validity of the concept of cooperation of entities, as well as the efforts to expand their group. Effective prevention can not only be a single action. A large part of preventive programmes is planned as a series of workshop meetings, during which short lectures are conducted with elements of training and situations which enable to gain new experience.

KEY WORDS: preventive police programmes, evaluation of social prevention programmes, diagnosis of problems, road safety, security and public order.

WYBRANE ASPEKTY KRYMINALISTYCZNE TAKTYKI PRZESŁUCHAŃ METODĄ FBI

SELECTED ASPECTS OF FORENSIC TACTICS OF FBI INTERROGATIONS

DR EDYTA KIMERA

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
IM. PROF. EDWARDA F. SZCZEPANIKA W SUWAŁKACH

STRESZCZENIE

Przedmiotem artykułu są wybrane aspekty taktyki przesłuchań przy użyciu metody FBI z uwzględnieniem polskiej problematyki procesowej przesłuchania. Składa się on z dwóch części. Pierwsza omawia czynności i zachowanie organu procesowego przed rozpoczęciem przesłuchania. Druga prezentuje wybrane aspekty kryminalistyczne i psychologiczne przesłuchania. Artykuł zawiera również podsumowanie rozważanej problematyki.

SŁOWA KLUCZOWE: przesłuchanie, kryminalistyka, prawo, problematyka procesowa, odtwarzanie.

ABSTRACT

The subject of the article is focused on the selected aspects of tactics of interrogation using the FBI method, including the Polish issue of the trial interrogation. It consists of two parts. The first discusses the activities and behavior of the trial body before the start of the hearing. The second presents selected aspects of forensic and psychological interrogation. The article also contains a summary of the issues under consideration.

KEY WORDS: interrogation, criminalistics, law, process issues, playback.

SAMOBÓJSTWO JAKO PATOLOGIA SPOŁECZNA – OBRAZ STATYSTYCZNY ORAZ PROBLEMATYKA PREZENTOWANIA ZJAWISKA W MEDIACH

*SUICIDE AS A SOCIAL PATHOLOGY – STATISTICAL IMAGE
AND THE ISSUE OF PRESENTING THE PHENOMENON IN THE MEDIA*

DR AGATA WĄDOŁOWSKA

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA
IM. PROF. EDWARDA F. SZCZEPANIKA W SUWAŁKACH

STRESZCZENIE

Artykuł dotyczy problematyki samobójstw – groźnego zjawiska z zakresu patologii społecznej. Zawiera zestawienie danych statystycznych dotyczących samobójstw w Polsce w latach 2013–2016, które daje możliwość określenia pewnych tendencji występujących w badanym zjawisku. W artykule poruszono również problematykę sposobu prezentowania zjawiska samobójstw w mediach z uwagi na to, iż może to stanowić dla niektórych osób swoisty punkt zapalny, bodziec do podjęcia zachowań destruktywnych. W związku z tym przedstawiono wytyczne opracowane przez Grupę ds. Mediów przy Zespole Roboczym ds. Prewencji Samobójstw i Depresji przy Radzie ds. Zdrowia Publicznego przy Ministerstwie Zdrowia, które odnoszą się do dwóch kwestii – jak pisać i jak nie pisać o samobójstwach w mediach.

SŁOWA KLUCZOWE: patologie społeczne, samobójstwo, zamach samobójczy, autoagresja, statystyka zamachów samobójczych, prezentowanie zamachów samobójczych w mediach.

ABSTRACT

The article deals with the problem of suicides – a dangerous phenomenon in the field of social pathology. It contains a summary of statistics on suicides in Poland in 2013–2016, which gives the opportunity to determine certain trends in the studied phenomenon. The article also discusses the problem of the presentation of autoaggression in the form of suicides in the media due to the fact that it may be a specific inflammatory point for some people, an incentive to take up their own destructive behaviors. Therefore, the article presents guidelines developed by the Media Group at the Working Team on the prevention of suicides and depression at the Public Health Council of the Ministry of Health, which address two issues: how to write and how not to write about suicides in media.

KEY WORDS: social pathologies, suicide, suicide attack, autoimmunity, statistics of suicide attacks, presentation of suicide attacks in the media.